

Tractatus

42

fit te impossibili vel necessario tñ est formalit
de possibili. Quia ponit ibi fm vocē. Et istud
sufficit in multiplicatione istaz modalium.

Sequitur alius tertius.
Har aut pponit eqpollētie quatuor
regulis cognoscuntur. Prima regula ta-
lis est cuiusq; dicto affirmato attribui-
tur possibile eidē attribuitur contingēs ab
eodē remouet impossibilē. et ab ei⁹ cō-
tradictorio opposito remouetur neces-
se. Secōda regula talis est: Cuiusq; di-
cto negato attribuitur possibile eidē at-
tribuitur contingēs ab eodē remouet im-
possibilē et ab ei⁹ contradictorio oppo-
sito remouetur necesse. Tercia **A** qñ qz
dicto affirmato remouet possibile ab
eodē remouet contingēs et eidē attribu-
itur impossibilē et ei⁹ contradictorio op-
posito attribuitur necesse. Quarta re-
gula ē a qñq; dicto negato remouet
possibile ab eodē remouet contingēs et
eidē attribuitur impossibilē et ei⁹ contradic-
torio opposito attribuitur necesse. **E**t
b p r i figura i fine istius tractatus posita
In ista parte **P**e. hif. expeditur cōtencionalibus
enūciatōis. psequitur accētalia eiusdē scz eqpol-
lentias et oppositiones. quib⁹ due ppositioes
modales ad se inuicē referunt. fm conuenien-
tiā et repugnantiam. Et primo psequitur de
equipollentijs. quas aristoteles vocat conse-
quentias modalium. Deinde de oppositiōe eaz
pmititēs quatuor reglas quibus cognoscit hmoi
pntia siue eqpollētia. dicitur p r i **Q**ui cuius-
q; dicto affirmato attribuitur possibile. id est de
quocūq; dicto affirmatio predicatur affirma-
tiue iste modus possibile eidem attribuitur con-
tingens. id est de eodē dicto affirmatur iste mo-
dus contingens. eo q; contingens et possibile cō-
ueniūt ex pte inherētie quam determinant. Et
ab eodem remouetur impossibilē. id est ab eo-
dem dicto affirmatio negat iste mod⁹ impos-
sibilē. eo q; possibile et impossibilē repugnant pe-
nes affirmationem et negationem. dicitur em
impossibilē qñ non possibile. Et ideo de qñq;
affirmat possibile necesse est vt de hoc ipso ne-
getur impossibilē. Et ab ei⁹ contradictorio oppo-
sito remouet necesse. id est de tali dicto negato
remouetur necesse. Cui⁹ causa est. quia necesse
dicitur necessibilitatē actus essendi repugnans

possibili et impossibili. Et ideo ex parte repu-
gnantie quam habet cum possibili remouetur
ab eodē dco cui attribuitur possibile. Et p repug-
nantia quā hz cū impossibili attribuitur opposito
ei⁹ cui attribuitur impossibilē. Et hec regula notat
figurālī in hac dco amabim⁹. qd vt itelligat
notet itellctūs istius p r i. **E**t dicitur negat. **I** qz
modū. nihil. **A**. sed **V**. corū. In quo d r q p/
positio designata p. **E**. debet esse negata ex parte
dicti. ppositio designata p. **I**. debet esse negata
ex parte modi. que vero designat p. **A**. debet eē
vtrōq; affirmata. tam ex parte dicti q; ex p-
te modi. **S**z illa q; per. **V**. tenorā debet eē vtri-
q; negata. Secōdo supponit q; per primā lram
huius dcois amabim⁹. significat modus q;
est possibile. per scōdam scōs q; est contingens. per
terciā tercius q; est impossibilē. per quartā q r/
tus q; est necesse. Quib⁹ sic explanat manifestum
est. q; in amabim⁹ pma erit affirmatiua.
ex pte dicti et modi. Et scōda filr. Et terciā ne-
gatiua ex pte modi. Et q rta de necario vtrōq;
q; negata. **S**ecōda regula talis ē. cuiusq; di-
cto negato attribuitur possibile. i. de q; cūq; dco
negato affirmat. eidē attribuitur contingēs. ab eo-
dem remouetur impossibilē p legē dcois. et ab ei⁹
dcois opposito remouet necesse. i. a negatōe ta-
lis dicti q; equalit dcois in hoc. q; omne dcois
singularē habet appellatōem. iō affirmatio et
negatio circūstātes ipam dcois ponit. re-
mouet necesse per legē subalternatōis q; regu-
la notatur p hanc dcoem **E**dentuli. **T**er-
cia regula talis est. **A** qñq; dicto affirmato.
remouet possibile. ab eodē remouet contingēs.
per vniū pvertibilitatis. et eidem attribuitur im-
possibile ppter legē dcois. que est. De q;
cūq; negatur vniū dcois affirmatur re-
liquū. Et eius dcois opposito attribuitur
necesse. eo q; necesse et possibile sunt modi sub-
alterni. et ergo equalent per duplicē negatōem
vnam positam ad modū. et aliam ad dictum.
Quarta regula talis est. **A** qñq; dicto ne-
gato remouet possibile ab eodē remouetur cō-
tingens ppter cām dictam. et eidem attribuitur
impossibilē. et ei⁹ dcois opposito attribuitur
necesse. Et significat per hanc dcoem **P**urpu-
rea. Iuxta consideratōem p habitaz. et vt ocu-
lariter illud innotescat **P**er. hif. ponit vniā
q; dratam figuram in quolibet cono exempli-
cans de quatuor ordinib⁹ vniū regule.
Tunc ibi. Omnes ppositioes que sunt ex pri-
ma linea. dicit. **V**. omnes ppositioes que sūt
de pma linea. id est designate per Amabimus.
eqpollent per primā regulā. Et pvertunt in xer